

„Słownik ukrainizmów. Interpretują polscy i ukraińscy ilustratorzy”

„Słownik ukrainizmów. Interpretują polscy i ukraińscy ilustratorzy” - to artystyczno-edukacyjne przedsięwzięcie, będące efektem współpracy Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi i Łódź Design Festival. Osią, wokół której powstało, są ukrainizmy, czyli słowa funkcjonujące w języku polskim, a wywodzące się z języka ukraińskiego. „Pisany” za pomocą obrazów tegoroczny „Słownik” daje wyraz przenikaniu się dwóch języków, a tym samym dwóch kultur: polskiej i ukraińskiej. Do wykonania ilustracji zaproszono autorów polskich i ukraińskich. Są to: **Art Studio Agrafka, Bovska, Oleg Gryshchenko, Gosia Herba, Jan Kallwejt, Mari Kinovych, Hania Kmiec, Ola Niepsuj, Dawid Ryski, Vadym Solowski, Sophia Suliy** oraz **Paweł Szlotawa**.

Ciekawym i oryginalnym elementem wystawy są dekoracje wykonane przez **Bovską**, zawierające abstrakcyjne, florystyczne motywy w barwach flagi ukraińskiej, symbolizujące niebo, pokój i wolność (niebieski) oraz zboże, urodzaj i obfitość (żółty), jako że Ukraina zwana jest powszechnie spichlerzem Europy.

Wśród zilustrowanych pojęć znalazły się te ogólnie znane z tekstów czy współczesnego języka mówionego, jak np. wataha, bohomas, mereżka, step, ohyda, majdan, chmara, ale są i takie, których znaczenie nie jest już takie oczywiste dla każdego. Kto wie, cóż to takiego bandura, kureń, hopak? Czy powszechna jest wiedza o tym, że szarawary były w dawnych czasach elementem ludowego stroju ukraińskiego i umundurowania wojsk kozackich, albo że koromysło to drewniane nosidło do dźwigania na barkach ciężarów, zwykle wiader z wodą? Powyższe przykłady dowodzą, że zapożyczenia, powstałe w wyniku wielu przemian kulturowych, historycznych i obyczajowych, wzbogacają i ożywiają język, poszerzają jego możliwości jako narzędzia komunikacji, ekspresji i społecznej identyfikacji. Są także oznaką i potwierdzeniem istnienia kontaktów kulturowych ponad granicami krajów i języków. Należy zwrócić uwagę na wyjątkowy charakter tej edycji „Słownika”, który wynika z faktu, iż prezentowane na wystawie prace są dziełem grafików i ilustratorów pochodzących zarówno z Polski, jak i z Ukrainy. Ważne w tym projekcie jest także odwoływanie się artystów zarówno do doświadczania tych emocji, które towarzyszą każdemu człowiekowi w sytuacji zagrożenia, jak i tych, których doznajemy, gdy ogląda się przejawy okrutnej rzeczywistości z oddalenia.

Jak widać, wiele pojęć ze „Słownika ukrainizmów” ma bogatą treść, w której zawarta jest interesująca historia. Dlatego wystawa adresowana jest do szerokiego grona odbiorców, którzy pragną poszerzyć swoją dotychczasową wiedzę na temat języka, kultury, tradycji i historii Ukrainy. W obecnej, niezwykle dramatycznej, sytuacji za naszą wschodnią granicą ekspozycja może stanowić pretekst do podejmowania rozmów na trudne tematy, dotyczące otaczającej nas rzeczywistości, świata, w którym mają miejsce tak okrutne wydarzenia, jak wojna. Może także zmusi nas do zadawania sobie częściej pytań, na ile wartości takie jak niepodległość i suwerenność – nie tylko naszego kraju – są dla nas tak istotne. „Słownik ukrainizmów” komentuje również aktualne wydarzenia, na tle których zarówno pewne słowa, jak i przekaz artystyczny nabierają szczególnej wymowy.

// fragmenty tekstu Adriany Usarek do katalogu wystawy

wernisaż / вернісаж: 12.05.2022 / 17.00

Galeria Re:Medium / ul. Piotrkowska 113

Галерея Ре: Медіум / вул. П'юотрковська 113

kuratorzy: Adriana Usarek, Michał Piernikowski

куратори: Адріана Усарек, Міхал Перніковські

wystawa czynna: 13.05.2022 - 24.07.2022

Wystawa w ramach Łódź Design Festival

Виставка є частиною Фестивалю Дизайну в Лодзі